

มาตรการทางกฎหมายในการจัดการมูลฝอยชุมชนในเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว จังหวัดปทุมธานี

Legal Measures for Community Waste Management in Lamsamkaew Municipality in Pathumthani Province

หทัยชนก แสงน้อย^{1*} และ ศิริภา จำปาทอง²

Hathaichanok Sangnoi^{1*} and Sirapa Champathong²

^{1*} นักศึกษาปริญญาโท คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ถนนพหลโยธิน ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000

^{2*} อาจารย์ประจำหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต ถนนพหลโยธิน ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000

^{1*} Gradute student in Master of Laws, Rangsit University, Paholyodhin Rd. Lak-hok Patumtanee, Thailand 12000

² Lecturer in Master of Laws, Rangsit University, Paholyodhin Rd. Lak-hok Patumtanee, Thailand 12000

*Corresponding author, E-mail: Hathai_nui@hotmail.com

บทคัดย่อ

ปัจจุบันขยะมูลฝอยเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญต่อชุมชน และทวีความรุนแรงมากขึ้นเนื่องจากปริมาณขยะมูลฝอยมีมากขึ้น ในขณะที่ความสามารถในการจัดเก็บ ขน และกำจัดมีค่อนข้างจำกัด จึงทำให้ไม่สามารถจัดการปัญหาได้ทันการณ์ เป็นเหตุให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอยตกค้างส่งกลิ่นเหม็นรบกวน ทำให้เกิดปัญหาด้านทัศนียภาพ และอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยที่ดีของประชาชน ซึ่งเป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง และเพิ่มทวีความรุนแรงมากขึ้นตามลำดับแก่การจัดการ ทั้งทางด้านการจัดเก็บและการทำลายขยะมูลฝอย ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอจึงทำให้ขยะมูลฝอยตกค้างไม่ได้รับการจัดเก็บและการกำจัดอย่างไม่ถูกลักษณะสุขาภิบาล ผลการศึกษพบว่าปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองลำสามแก้ว ที่สำคัญที่สุดคือ เทศบาลเมืองลำสามแก้วไม่สามารถดำเนินการเก็บรวบรวม เก็บขน และกำจัดขยะมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่สามารถใช้มาตรการทางกฎหมายท้องถิ่นเพราะปัญหาปริมาณของมูลฝอยชุมชนในเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้วที่จะนำไปกำจัดทิ้งซึ่งมีจำนวนมากเนื่องจากกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ไม่ได้จึงสมควรให้มีการคัดแยกขยะในชุมชน การนำกฎหมายท้องถิ่นมาใช้มาตรการต่างๆและประสานความร่วมมือระหว่างประชาชนในชุมชนกับเจ้าหน้าที่ของรัฐและทุกฝ่ายเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และมีความสอดคล้องในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้

คำสำคัญ : มาตรการทางกฎหมาย การจัดการมูลฝอยชุมชน เทศบาลเมืองลำสามแก้ว

Abstract

Solid waste is a current environmental problem to community and is increasing because the amount of solid waste has increase while the solid waste collection, transportation, removing are limited. This problem cannot be handled immediately due to bad smell, affecting the views and impacting on public health. The solid waste is a direct and increasing problem to public while the solid waste management systems are inefficient resulting in waste. The result found that most important problems on the solid waste management of Lamsamkaeo Municipality were collection, transportation and removal. They were inefficient. Government agencies could not use the local law because of the problems on higher amount of solid waste for removal. Communities should separate solid waste including local law enforcement from agencies and participation between the communities and government agencies to ensure the maximum efficiency and solve problems.

Keyword : The legal measures , solid waste , Municipality of Lamsamkaew

1. บทนำ

ขยะมูลฝอยเป็นปัญหามลภาวะที่สำคัญประการหนึ่ง ซึ่งนับวันจะรุนแรงเพิ่มมากขึ้น เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรม และพฤติกรรมการบริโภคของมนุษย์ได้มีการเปลี่ยนแปลงจากอดีตไปอย่างมาก ปัญหาขยะมูลฝอยได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาใหญ่ระดับชาติ อันเนื่องมาจากสภาพสังคมปัจจุบัน ท่ามกลางความเจริญเติบโตของกระแสโลกาภิวัตน์ การพัฒนาเทคโนโลยีและภาคอุตสาหกรรมที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ประเทศไทยยึดหลักและแนวทางการพัฒนาแบบประเทศตะวันตก (กรมควบคุมมลพิษ, กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2548) รายงานจัดการทำร่างกฎหมายรองรับการดำเนินงานตามแผนขยะมูลฝอยแห่งชาติ.)

การจัดการขยะมูลฝอยจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากในชุมชนปัจจุบัน เพราะความหนาแน่นของประชากรที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น มูลฝอยก็เพิ่มขึ้น ประชาชนก็ไม่สามารถนำขยะมูลฝอยไปทิ้งตามที่วางเปล่าเหมือนเคยปฏิบัติมาแต่ก่อนได้ ดังนั้นปัญหาขยะมูลฝอยจึงเป็นปัญหาเร่งด่วนที่หน่วยงานภาครัฐหรือผู้

มีส่วนเกี่ยวข้องต้องเร่งดำเนินการแก้ไขให้มีการจัดการอย่างมีระบบ ถูกสุขลักษณะและไม่ก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา (คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2549) โดยในอดีตการจัดการขยะมูลฝอยภายในชุมชนจะเป็นหน้าที่หน่วยงานภาครัฐขนาดใหญ่ เช่น จังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือเทศบาลขนาดใหญ่ แต่ภายหลังเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการบริหารราชการแผ่นดินตามนโยบายการกระจายอำนาจสู่หน่วยการปกครองขึ้นพื้นฐานของรัฐบาล จึงส่งผลให้การกิจและอำนาจหน้าที่ในการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และรักษาความสะอาด ของถนน ทางน้ำ และที่สาธารณะ (สุมลรัตน์ นาคพานิช, 2548)กฎหมายในการควบคุมและจัดการมลพิษทางน้ำจากชุมชนกรุงเทพมหานคร : คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ดังนั้นปัญหาการจัดการมูลฝอย จึงเป็นปัญหาเร่งด่วนที่สมควรได้รับการแก้ไขมากที่สุดปัญหาหนึ่งของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นชุมชนสังคมเมืองและสังคมชนบท และนับวันก็จะเป็นปัญหาที่ใหญ่ขึ้นและมีผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้างมากขึ้นเรื่อยๆซึ่งลักษณะส่วนใหญ่

เกิดจาก การจัดการขยะมูลฝอยไม่ถูกวิธี หรือมีขยะมูลฝอยมากจนไม่สามารถดำเนินการ จัดเก็บ เก็บขน และกำจัดได้หมดในวันเดียว ขยะมูลฝอยจึงตกค้างในชุมชน (กรมควบคุมมลพิษกระทรวง วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมมีนาคม, 2541) บทสรุปสำหรับผู้บริหาร โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการลดของเสียและการใช้ประโยชน์จากของเสีย.

เทศบาลเมืองลำสามแก้ว มีสำนักงานอยู่เลขที่ 199 หมู่ที่ 6 ถนนลำลูกกา-ธัญบุรี ตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี หมายเลขโทรศัพท์ 02-987-6001 ต่อ 4 หมายเลขโทรสาร 02-987-6007 มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 12.5 ตารางกิโลเมตร เป็นที่ราบลุ่ม ด้านฝั่งทิศตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา และมีคลองชลประทานตัดผ่านในเขตพื้นที่ จำนวน 3 สาย โดยอยู่ห่างจากอำเภอลำลูกกาไปทางทิศตะวันตก ระยะทางประมาณ 16 กิโลเมตรมีพื้นที่ติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับเทศบาลนครรังสิต อำเภोधัญบุรี จังหวัดปทุมธานี
- ทิศใต้ ติดต่อกับ เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร
- ทิศตะวันออกติดต่อกับ เทศบาลเมืองลาดสวาย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ เทศบาลเมืองคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

เนื่องจากว่าเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว มีเนื้อที่กว้างและมีประชากรหนาแน่น มีการขยายตัวด้านการศึกษา บ้านพักอาศัย อาคารพาณิชย์ ตลาดสด โรงงาน โรงแรม สถานพยาบาล เป็นต้น จึงทำให้เกิดการเพิ่มของขยะมูลฝอยและความสกปรกอย่างต่อเนื่องนอกจากนั้นเทศบาลเมืองลำสามแก้วได้รับ

การร้องเรียนจากประชาชนผ่านทางเว็บไซต์ หรือสมาชิกเทศบาลเพื่อร่วมมือในการจัดการกำจัดมูลฝอยและความสกปรกอย่างต่อเนื่อง จึงต้องมีการประเมินการและมีการวิจัยกับปัญหาขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองลำสามแก้ว เพื่อให้ได้ใช้มาตรการทางกฎหมายในการดำเนินการกับผู้ที่เกี่ยวข้องค่าธรรมเนียมขยะมูลฝอยและการดำเนินการต่างๆเพื่อให้ประสิทธิภาพ การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อให้เทศบาลเมืองลำสามแก้วมีประสิทธิภาพในการจัดการมูลฝอยอย่างถูกต้องลักษณะสุขภาพิบาล และการกำจัดขยะมูลฝอยที่มีมาตรฐาน การจัดการมูลฝอยนั้นเป็นภาระหน้าที่และกิจกรรมที่ประชาชนแต่ละคนต้องปฏิบัติร่วมกันในการลดการก่อขยะมูลฝอยและคนจะต้องมีจิตสำนึกและต้องปฏิบัติร่วมกันในการลดการก่อขยะมูลฝอยและกำจัดขยะมูลฝอยให้ลดน้อยลงหรือหมดสิ้นไปด้วยวิธีการที่ถูกต้องตามหลักสุขภาพิบาล (ไพโรจน์ พรหมสาสน์. ท้องถิ่น ปีที่ 36 ฉบับที่ 2 กุมภาพันธ์ 2539) และ ประสุมติเหลืองสมานกุลแนวคิดในการกำจัดขยะสมัยใหม่.วารสารท้องถิ่น.

และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยกับเทศบาล ซึ่งมีแนวคิดทางกฎหมายในการจัดการมูลฝอยในชุมชนเทศบาลเมืองลำสามแก้ว ภาระหน้าที่ในการดูแลเรื่องความสะอาดในชุมชนโดยตรง น่าจะเป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่เอื้อต่อความสำเร็จในการจัดการขยะมูลฝอย ของชุมชนให้มีประสิทธิภาพบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยการกำหนดมาตรการทางกฎหมาย

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนและสภาพปัญหาของการจัดการมูลฝอยในชุมชนในเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว

2. เพื่อศึกษาแนวคิดทางกฎหมายในการจัดการมูลฝอยในชุมชนเทศบาลเมืองลำสามแก้ว

3. เพื่อศึกษาการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว จังหวัดปทุมธานี และบทบาทหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับมาตรการ และช่องว่างทางกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการควบคุมการผลิต การคัดแยก การเก็บ การขน การใช้ประโยชน์ และการจัดการมูลฝอยที่มีอยู่ในเขตชุมชนเทศบาลเมืองลำสามแก้ว

5. เพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงกฎหมายท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องให้มีความครอบคลุมเหมาะสมและสอดคล้องกัน

3. อุปกรณ์และวิธีการศึกษา

1. การวิจัยทางเอกสาร โดยรวบรวมเกี่ยวกับเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยทั้งที่เป็นบทที่เป็นบทบัญญัติทางกฎหมาย ระเบียบ กฎกระทรวง ข้อบังคับ ข้อกำหนดท้องถิ่น โดยเฉพาะข้อบัญญัติเทศบาลเมืองลำสามแก้ว เรื่องการจัดการขยะมูลฝอย พ.ศ. 2551 หนังสือทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ บทความ วารสาร หนังสือพิมพ์ วิทยานิพนธ์ เอกสารที่เกี่ยวข้องข้อมูลจากเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ การค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ต เพื่อการศึกษาแนวคิดวิธีการดำเนินการจัดการมูลฝอย และมาตรการทางกฎหมายต่างๆ ที่ใช้ในปัจจุบันเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอย

2. สัมภาษณ์นายกเทศมนตรีเมืองลำสามแก้ว ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมรวมถึงเจ้าหน้าที่จัดเก็บขยะมูลฝอย ประชาชนในเขตชุมชนเทศบาลเมืองลำสามแก้ว เพื่อศึกษาถึงข้อเท็จจริงและ

เป็นแนวทางในการจัดการปัญหาเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยในเขตชุมชนเทศบาลเมืองลำสามแก้ว

3. มีการจัดทำแบบสอบถามประชาชนในชุมชนเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว จำนวน 500 ชุด เพื่อประเมินศักยภาพของเจ้าหน้าที่ และความร่วมมือของประชาชนกับหน่วยงานของรัฐในโครงการต่างๆที่ทางเทศบาลเมืองลำสามแก้วได้จัดขึ้น แล้ววิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร บทสัมภาษณ์ แบบสอบถาม เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายท้องถิ่นเพื่อให้มีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตในเขตชุมชนเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว

4. ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 ได้นิยามความหมายของ “มูลฝอย” ไว้ดังนี้

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 4

มูลฝอย หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก

พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

พ.ศ. 2535 มาตรา 4

มูลฝอย หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติกภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ ซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดเก็บกวาดจากถนน ตลาดที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยังได้แบ่งประเภทมูลฝอยไว้โดยเป็นการแบ่งประเภทมูลฝอยไว้ โดยเป็นการแบ่งประเภทมูลฝอยตามหลักเกณฑ์ทางวิชาการดังนี้

มูลฝอย หมายถึง มูลฝอยที่ด้วยตามกฎหมายสาธารณสุขที่เก็บ ขน หรือรวบรวมจากชุมชน แต่ไม่รวมถึงมูล

ฝอยติดเชื่อตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข และ วัสดุที่ไม่ใช้แล้วของโรงงานที่มีลักษณะและคุณสมบัติ ที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

มูลฝอยทั่วไป หมายความว่า มูลฝอยที่ย่อยสลายได้ยาก หรืออาจจะย่อยสลายได้เองตามธรรมชาติ แต่ไม่คุ้มกับ ต้นทุนในการนำกลับมาทำผลิตภัณฑ์ใหม่ โดยผ่านการ ทำวิธีการทางอุตสาหกรรม เช่น กล่องบรรจุนมพร้อม ดื่ม โฟม ซองหรือถุงพลาสติกสำหรับบรรจุอาหารด้วย วิธีสูญญากาศ ซองหรือถุงพลาสติกสำหรับบรรจุ เครื่องอุปโภคด้วยวิธีรีดความร้อน เป็นต้น

มูลฝอยย่อยสลาย หมายความว่า มูลฝอยที่ย่อยสลายได้ เองตามธรรมชาติและ/หรือสามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้ เช่น เศษอาหาร มูลสัตว์ ซากหรือเศษของ พืช ผัก ผลไม้ หรือสัตว์เป็นต้น แต่ไม่รวมถึงซากหรือเศษของพืช ผัก ผลไม้ หรือสัตว์ที่เกิดจากการทดลองในห้องปฏิบัติการ มูลฝอยที่ยังใช้ได้ (รีไซเคิล) หมายความว่า มูลฝอยที่ สามารถนำกลับมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ได้ใหม่โดยผ่าน กรรมวิธีการผลิตทางอุตสาหกรรม เช่น เศษเหล็ก แก้ว พลาสติก กระดาษ เป็นต้น

มูลฝอยอื่นๆ เช่น ของเสียนตรายที่เป็นพิษต่อ สิ่งแวดล้อม จำพวก ถ่าน ไฟฉาย บรรจุภัณฑ์สารเคมีที่ ใช้ในบ้านเรือน หรือเสื้อผ้าเก่าๆ

5. การอภิปรายผล

สำหรับความหมายของ มูลฝอยชุมชน จากการศึกษาไม่ พบว่าในพระราชบัญญัติของกองสาธารณสุข พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็น ระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 และ กฎกระทรวงที่ออกโดยอาศัยอำนาจของพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้นิยามความหมายของ มูล ฝอยชุมชน

มูลฝอยชุมชน หมายความว่า ขยะมูลฝอยที่เกิดจาก กิจกรรมต่างๆ ในชุมชน เช่น บ้านพักอาศัย ธุรกิจร้านค้า สถานประกอบการ สถานบริการ ตลาดสด สถาบันต่างๆ รวมทั้งเศษวัสดุก่อสร้าง ทั้งนี้ไม่รวม ของเสียนตราย และมูลฝอยติดเชื่อ

ในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่สนับสนุนให้มีการ นำของเสียนมาใช้ประโยชน์อย่างชัดเจนมีเพียง บทบัญญัติที่กำหนดไว้เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูล ฝอยทั่วไปและขยะมูลฝอยอันตราย

เทศบาลถือเป็นส่วนหนึ่งของรัฐในการกำหนด นโยบายการปกครอง การบริหารจัดการ โดยอำนาจและ หน้าที่ของเทศบาลในการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้น เป็นไปตาม กฎหมาย เทศบาลจึงต้องมีแนวทางในการดำเนินการ จัดการของเสีย ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับท้องถิ่น นอกจากนี้จะสมควรที่จะต้องพิจารณาถึงปัญหาการ จัดการขยะมูลฝอยในอนาคตด้วย

การมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชน ควร ให้มีการประชาสัมพันธ์ณรงค์คัดแยกขยะมูลฝอยก่อน นำไปทิ้ง หรือลดปริมาณขยะ ณ แหล่งกำเนิด แม้ว่า หลายพื้นที่จะดำเนินการมานาน แต่ยังไม่สามารถสร้าง จิตสำนึกให้แก่ประชาชนหรือชุมชนได้อย่างแท้จริง และ โครงการยังขาดความต่อเนื่อง นอกจากนั้นการจัดตั้ง ชุมชนเพื่อรองรับกิจกรรมเหล่านี้ มักมีขนาดใหญ่ จำนวนประชากรครัวเรือนเพิ่มมากขึ้น ทำให้ยากแก่การ ดูแลภายในชุมชน ดังนั้นภาคเอกชน ภาคราชการซึ่งเป็น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในทุกระดับ หรือบริษัทที่ ประกอบธุรกิจด้านการจัดการของเสียนตรายเพื่อนำไป จัดการต่อทุกภาคส่วนมีผลต่อการลดปริมาณขยะของ เสียนตรายในชุมชนได้

เทศบาลเมืองลำสามแก้วซึ่งมีกฎหมายที่สามารถ จัดการขยะมูลฝอยตามชุมชนได้ คือ

1. อำนาจและหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542
2. อำนาจและหน้าที่ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพ.ศ.2535
3. พระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ.2535
4. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496
5. เทศบัญญัติเทศบาลเมืองลำสามแก้ว เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ.2551

ดังนั้นจะเห็นว่าการกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล จึงเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ต้องรับภาระในการบริหารจัดการทั้งหมดที่จะร่วมมือกัน บริหารจัดการชุมชนในเทศบาลเมืองลำสามแก้ว จังหวัดปทุมธานี ให้มีประสิทธิภาพที่สมบูรณ์แบบที่สุด

6. บทสรุป

การกำจัดมูลฝอยเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งแต่ละท้องถิ่นจะจัดทำในส่วนของตน โดยอาจดำเนินการจัดทำเอง หรือเป็นผู้外包อนุญาตให้จัดทำก็ได้ การจัดทำสถานที่ฝังกลบมูลฝอยก็เป็น การกำจัดขยะมูลฝอยวิธีหนึ่งเช่นกันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการจัดการ โดยเริ่มจากการสรรหาพื้นที่ที่จะใช้ในการจัดทำ ปัจจุบัน มาตรการทางกฎหมายที่ใช้บังคับนั้นยังไม่มีการใช้ที่ถูก สุกัลยณัฐสุขภิบาล โดยมีเพียงหลักเกณฑ์การ พิจารณาคัดเลือกพื้นที่ของกรมควบคุมมลพิษเท่านั้น เทศบาลเมืองลำสามแก้วจึงควรมีมาตรการทาง กฎหมายหลายด้านเข้ามาควบคุมการดำเนินการตั้งแต่ เริ่มดำเนินการไปจนถึงการหาข้อสรุปและนอกจากนี้ ควรให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาคือ โดยตรงกับสาเหตุและวิธีแก้ปัญหาคือที่เกิดขึ้น

จากการศึกษาพบว่า มีกลไกสำคัญหลายประการอัน เหมาะสมต่อการบริหารจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น การปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ การมีระบบการ ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การกระจาย อำนาจในวางแผนในเขตพื้นที่ของทางเทศบาลฯ และ การมีส่วนร่วมของประชาชน และการจัดให้เจ้าหน้าที่ เทศบาลเมืองลำสามแก้วลงพื้นที่ตรวจสอบความ หนาแน่นของประชากรในแต่ละชุมชน เพื่อนำมา วิเคราะห์ และสั่งการไปตามเหตุผลอันสมควร โดยการ นำกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยใน ชุมชน มาทำโครงการต่างๆ เพื่อให้ประชาชนรับทราบ และตระหนักถึงความสำคัญในการจัดการขยะมูลฝอย ในชุมชนของตนเอง และเมื่อมีการศึกษารวบรวมทั้ง ทางด้านเอกสารที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง พร้อมรับฟังความคิดเห็นในแบบสอบถามประชาชนที่อยู่ใน เขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุง ให้เป็นชุมชนน่าอยู่ จึงชี้ให้เห็นว่าการดำเนินงานเพื่อให้ บรรลุถึงจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ก็ เพื่อจะนำปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในเขตชุมชนเทศบาลเมืองลำ สามแก้ว จังหวัดปทุมธานี นั้นมาแก้ไขให้ตรงจุด และมี หลากหลายวิธี หลายรูปแบบ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุ ตามวัตถุประสงค์นั้น ต้องเสริมสร้างความร่วมมือจาก ประชาชนในท้องถิ่น และความร่วมมือจากท้องถิ่นเพื่อ ปฏิรูป การบริหารจัดการขยะมูลฝอยได้อย่างเป็นรูปธรรม ใน เมื่อชุมชนสะอาดน่าอยู่ก็ถือเป็นจุดเด่นว่าภาครัฐ กับ ประชาชน ได้ร่วมมือกันเพื่อให้ชุมชนของตนนั้นมี ประสิทธิภาพ และมีแนวทางการบริหารจัดการที่ เหมาะสมและนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้

ข้อเสนอแนะ

การจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว จังหวัดปทุมธานี นั้น ขอเสนอแนวทางที่น่าจะเป็นไปได้ ดังนี้

1.การจัดตั้งศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพถูกสุลักษณะ โดยจะต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนในแต่ละเขต ในการคัดแยกขยะ ต่างๆ และดูขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับจำเป็นต้องพิจารณาถึงปัจจัยหลายๆด้าน เช่น ศักยภาพและความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลัก ที่ต้องมีความเข้มแข็งในการเชื่อมโยงและสร้างเครือข่ายที่ร่วมดำเนินงาน กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องให้การสนับสนุนทางวิชาการอย่างเข้มแข็งต่อเนื่องและจริงจังในทุกขั้นตอนของแต่ละโครงการ และพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเชิงการบริหารอย่างสม่ำเสมอ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละความร่วมมือจากประชาชนในชุมชนเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว

2.การลดปริมาณขยะ ด้วยการแยกขยะมูลฝอยทุกชนิดก่อนนำมาทิ้ง ส่วนมาตรการหลักที่ทุกฝ่ายจะต้องตระหนักและรับผิดชอบดำเนินการร่วมกันอย่างต่อเนื่องและจริงจัง เพราะลำพังเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียว นั้น ไม่เพียงพอที่จะดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งเป้าหมายไว้

ดังนั้นจะเห็นว่าการจัดการขยะมูลฝอย ให้มีประสิทธิภาพเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งที่ต้องรับภาระในการบริหารจัดการ รวมถึงยังให้อำนาจองค์การบริหารส่วนจังหวัดในการจัดทำสถานที่กำจัดสิ่งปฏิกูลรวมอยู่ด้วย ซึ่งจากกฎหมายที่อ้างถึงทั้งหมดนั้นเป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการจัดการ และความร่วมมือของประชาชนในชุมชนในแต่ละเขต

เทศบาลฯ มีความตระหนักถึงการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกวิธี พร้อมกับคำแนะนำทางกฎหมายในการจัดการกับผู้ฝ่าฝืนคำสั่ง เพื่อให้ชุมชนมีประสิทธิภาพในการรูปแบบการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

7. กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยดีข้าพเจ้าต้องขอขอบพระคุณ ท่านอาจารย์นาวาเอกหญิง ดร. ศิริภา จำปาทอง ที่ให้คำแนะนำ ดูแลด้วยดีเสมอมา และสุดท้ายขอขอบพระคุณครอบครัว เพื่อนๆ ที่ให้การสนับสนุนทางด้านการศึกษามาโดยตลอด

8. เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมมลพิษ,กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.(2548).รายงานจัดการทำร้ายกฎหมายรองรับการดำเนินงานตามแผนขยะมูลฝอยแห่งชาติ.
- กรมควบคุมมลพิษกระทรวง วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม.(2541).บทสรุปสำหรับผู้บริหารโครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการลดของเสียและการใช้ประโยชน์จากของเสีย มีนาคม 2541.
- คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.(2549).การจัดการขยะมูลฝอย.สืบค้นเมื่อ 5 พฤศจิกายน. 2557, <http://www.ph.buu.ac.th.fort80>.
- สุมลรัตน์ นาคพานิช.(2548).กฎหมายในการควบคุมและจัดการมลพิษทางน้ำจากชุมชน กรุงเทพมหานคร: คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ไพโรจน์ พรหมสาสน์ และ ประสูติเหลืองสมานกุล.(2539).แนวคิดในการกำจัดขยะสมัยใหม่.วารสารท้องถิ่น. ปีที่ 36 ฉบับที่ 2 กุมภาพันธ์.2539.